

SOVITTELUTOIMINTAA EDISTÄVÄN TYÖRYHMÄN ASETTAMINEN

Asettamispäätös

Oikeusministeriö on tänään asettanut sovittelutoimintaa edistävän työryhmän.

Aikataulu

Työryhmän toimikausi on 1.3.2020-30.4.2023.

Tausta ja tavoitteet

Pääministeri Marinin hallitusohjelmassa todetaan, että sovittelun käyttöä vahvistetaan oikeudenkäyntien määrän vähentämiseksi. Sovittelua ei käytetä tilanteessa, jossa se saattaa uhata uhrin oikeusturvaa. Lähisuhdeväkivallan sovittelun jatkamista arvioidaan. Lisäksi selvitetään mahdollisuudet tuoda sovittelun kaltaisia menettelyjä joihinkin hallintoprosesseihin ja selvitetään pienten yksityisten, mukaan lukien yritysten, välisten riita-asioiden ratkaisua kevyemmällä menettelyillä, esimerkiksi lautakunnilla.

Oikeusministeriön hallinnonalalla on sovittelutoiminnan kehittämiseksi nähty tarpeelliseksi kartoittaa sovittelun ja vaihtoehtoisten konfliktinratkaisukeinojen tämänhetkistä tilannetta, olemassa olevia rakenteita ja lainsäädännön toimivuutta sekä edistää sovittelun käyttöä.

Sovittelun eri muotoja toteutetaan lähes kaikilla hallinnonaloilla. Sovittelun toimijoiden kenttä on kuitenkin hyvin hajanainen eikä synergiaetuja ole pystytty hyödyntämään, vaikka sovittelun perusmenetelmät ovat usein saman tyyppisiä. Sovittelijoiden koulutus on jokseenkin epäyhtenäistä. Tarve sovittelutoiminnan kansalliseksi koordinoimiseksi on syytä selvittää.

Rikosketjun Lean –hankkeen raportissa (Tolvanen 2019) on esitetty keinoja, joilla rikossovittelua hyödynnettäisiin rikosprosessissa nykyistä enemmän.

Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta (1015/2005) tuli voimaan vuoden 2006 alussa. Rikos- ja riita-asioiden sovittelun yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle (STM). Terveystieteiden ja hyvinvoinnin tutkimuskeskus (THL) on ollut palveluiden järjestämistä vuodesta 2016 lähtien. OM yhdessä STM:n ja THL:n kanssa käynnistää erillisen hankkeen, jossa selvitetään mahdollisuutta siirtää rikos- ja eräiden riita-asioiden sovittelu OM:n hallinnonalalle.

Työryhmän tehtävät

Työryhmän tehtävänä on

1. Kartoittaa sovittelun ja vaihtoehtoisten konfliktinratkaisukeinojen tärkeys ja tilanne, rakenteet ja mahdolliset lainsäädännölliset ja muut kehittämistarpeet oikeusministeriön hallinnonalalla,
2. Edistää sovittelutoiminnan käyttöalan laajentamista ja laadun kehittämistä,
3. Selvittää tarvetta sovittelutoiminnan kansalliseksi koordinoimiseksi,
4. Arvioida lähisuhdeväkivallan sovittelun jatkamista sekä
5. Selvittää digitalisaation tuomia mahdollisuuksia sovittelumenettelyjen kehittämisessä.

Työryhmän tulee huomioida Rikosketjun Lean-hankkeen raportissa esitetyt kehittämissuhteet.

Kustannukset

Työryhmän työskentelyyn osallistumisesta ei makseta korvauksia. Rikos- ja eräiden riita-asioiden mahdollista hallinnonalasiirtoa selvittämään asetetaan OM:n ja STM:n erillisellä rahoituksella selvityshenkilö.

Seuranta ja raportointi

Työryhmän työstä raportoidaan osana hallitusohjelmavoitteiden seurantaa.

Organisointi

Puheenjohtaja kehittämissuhteet Aarne Kinnunen, oikeusministeriö, rikos- ja oikeusministeriön ja rikosoikeusosasto

Jäsenet:

Yksikönpäällikkö Merja Muilu, oikeusministeriö, yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto

Hallitusneuvos Maaria Rubanin, oikeusministeriö, yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto

Yksikönpäällikkö Anne Hallavainio, oikeusministeriö, yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto
 Lainsäädäntöneuvos Outi Kemppainen, oikeusministeriö, yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto
 Lainsäädäntöneuvos Maarit Leppänen, oikeusministeriö, yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto
 Lainsäädäntöneuvos Janina Groop-Bondestam, oikeusministeriö, demokratia- ja julkisoikeusosasto
 Neuvotteleva virkamies Miia Ljungqvist, oikeusministeriö, kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto
 Erityisasiantuntija Kaisa Puro, Tuomioistuinvirasto
 Erikoissuunnittelija Arja Konttila, Rikosseuraamuslaitos
 Johtaja Esa Kyllästinen, Itä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Sihteeri: erityisasiantuntija Saija Sambou, oikeusministeriö, kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto

Työryhmä voi kutsua kokouksiinsa asiantuntijoita kuultavaksi.

Kansliapäällikkö

Pekka Timonen

Osastopäällikkö,
 ylijohtaja

Ari-Pekka Koivisto

Jakelu

Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteeri

